

TÜRKÜ: SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİMİNDE YENİ BİR YAKLAŞIM

Sabri Sidekli¹, İbrahim Coşkun²

ÖZET

Bu araştırmanın amacı ilkokul dördüncü sınıf öğrencilerinin Sosyal Bilgiler konularını öğrenmede “Türkü” destekli öğretimin ve öğrenmenin etkisini belirlemektir. Bu çalışma 2012-2013 Eğitim – Öğretim yılı bahar döneminde Muğla İl Milli Eğitim Müdürlüğü’ne bağlı bir merkez ilkokulunda 4. Sınıf öğrencileri ile yapılmıştır. Araştırmaya toplam 67 öğrenci katılmıştır. Bunlardan 34’ü deney grubu, 33’ü ise kontrol grubudur. Araştırmada 4 seçenekli çoktan seçmeli 20 maddeden oluşan akademik başarı testi kullanılmıştır. Araştırmada uygulama süreci 4 hafta ile sınırlanmıştır. Araştırma sonucunda sosyal bilgiler dersinde Türkü destekli etkinliklerle öğretim yapılan deney grubundaki öğrencilerin lehine kontrol grubuna göre anlamlı bir farklılık gösterdiği belirlenmiştir. Elde edilen bulgulara göre deney grubundaki öğrencilerin daha başarılı olduğu sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelime: Türkü, Sosyal Bilgiler, Akademik Başarı, İlkokul, Doğa

FOLK SONGS: A NEW APPROACH TO THE INSTRUCTION IN SOCIAL STUDIES

ABSTRACT

The purpose of this study is to determine effect of folk-song – supported instruction on learning Social Studies subjects among the fourth grade students in elementary schools. This study has been conducted in

¹ Doç.Dr., Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, İlköğretim Bölümü, ssidekli@yahoo.com

² Yrd. Doç.Dr., Trakya Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, İlköğretim Bölümü, zibrahimc@gmail.com

spring semester of 2011-2012 school year in an elementary school located in downtown Mugla, and which is subsidiary of Mugla Provincial Directorate of National Education. A total of 67 students have participated in the study. 34 of those students were in the experimental group while 33 of them consisted of the control group. A multiple choice achievement test consisting of 20 items and each item having four options has been implemented. The application span has been limited with 4 weeks. At the end of the study, in comparison to the control group a statistically meaningful difference in favor of experimental group which received song-folk-supported instruction in Social Studies class has emerged. According to the findings it has been judged that students in the experimental group were more successful than those in the control group.

Key Words: *Folk song, Social studies, Academic achievement, Elementary School, Nature*

1. GİRİŞ

Müzik, bütün insanları çepeçevre kuşatan bir ortamdır. Bu yüzden eğitim öğretimde böylesine etkin bir ortamdan yararlanılmalıdır. Rideout, Foehr, ve Roberts (2010) yaptıkları bir çalışmada 8-18 yaş arası gençlerin müzik alışkanlıkları ile ilgi olarak ilginç sonuçlara varmıştır. Buna göre tipik bir günde müzik için ayrılan zaman ortalama 2 saat 31 dakikadır. 2004 yılında bu zamanın 1 saat 44 dakika olduğu belirtilmektedir. Beş yılda meydana gelen artış 47 dakikadır. 8-10 yaşlarında bir günde ortalama 1 saat 8 dakika müzik dinlenirken bu durum 11-14 yaşlarında 2 saat 22 dakika, 15-18 yaşlarında ise 3 saat 3 dakikaya ulaşmaktadır. MP3 çalıcıların ve iPodların yaygın kullanımının gençlerin müzik dinlemeye ayırdıkları ortalama zamanın artmasına yol açtığı belirtilmektedir. Müziğe ayrılan zaman ilgili olarak Türkiye’de yapılmış ayrıntılı bir çalışma araştırmacılar tarafından bulunamamıştır. Ancak daha düşük ortalamalarla da olsa benzer rakamların Türkiye için de geçerli olabileceği düşünülmektedir.

Eady ve Wilson (2007) müziğin evrensel bir dil olduğunu ve bu yüzden de öğrenilmeye değer her konuya entegre edilerek öğrenme zevkinin artırılabilceğini belirtmektedirler. Onlara göre müzik matematik, sosyal bilgiler, dil eğitimi, fen bilgisi, tarih ve benzeri derslerde özellikle motivasyonu artırıcı bir etken olarak kullanılabilir. Cooper (1998) şarkıların eğitimde kullanılmasının son derece yararlı olacağı kanısındadır. Ona göre şarkılar elbette ki eğitim materyali olarak üretilmemiştir; ancak her şarkı içinde bulunduğu dönemle ilgili bilgi kırıntıları içermekte, bir görüşü

yansıtmakta ve dikkatlice bir çalışmayla döneminin yeniden inşa edilmesine fırsat verme potansiyeli taşımaktadır. Dolayısıyla sadece sosyal bilgiler veya tarih derslerinde değil bir çok derste şarkılardan yararlanmak mümkündür.

Derslerde müzik ve şarkılardan yararlanma ile ilgili olarak sosyal bilgiler dışındaki alanlara baktığımızda çeşitli derslerde bu yöntemden yararlanıldığı görülmektedir. Örneğin Humphries, Bidner ve Edwards (2011) beden eğitimi derslerinde şarkıları kullanmanın yararlı olduğunu göstermişlerdir. Michener Reed ve Fishoff (2012) müzik ile entegre edildiği zaman okuma becerilerinde ve dil öğreniminde son derece yararlı olduğunu, özellikle öğrenme güçlüğü yaşayan öğrenciler açısından faydalı olduğunu belirtmişlerdir. Benzer bir şekilde Hnes (2010) öğrenme güçlüğü çeken öğrencilerin okuma becerisi kazanmalarında şarkılardan yararlanmanın son derece etkili bir strateji olduğunu belirtmektedir. Waller ve Edgington (2001) şarkıların tarih eğitiminde yararlı olduğunu, duyguların aktarımı ile öğrencilerin çalışılan dönem hakkında iç gözü kazandıklarını ve bunun tarih öğretimi açısından çok önemli olduğunu belirtmektedir. Braynt, Marian, Kymberley ve Vega (2003) Matematik öğretimi sırasında müziğin destekleyici bir faktör olarak kullanılmasının öğrenci başarısını olumlu yönde etkilediğini belirtmiş, ayrıca sınıf atmosferi ve öğrenci motivasyonu üzerindeki pozitif etkisini de not etmiştir. Hallam ve Price (1998) duygusal ve davranışsal olarak problemlili öğrencilerin matematik derslerinde arka planda çalınan müziğin bile hem söz konusu problemin azalmasında hem de akademik başarının yükselmesinde etkili olduğunu belirtmektedir.

Sosyal Bilgiler sersi ile ilgili olarak ise müziğin sadece bir öğretim aracı olarak kullanılmasının değil, öğretim sırasında müzik çalınmasının bile öğrencilerin akademik başarılarının artmasına yol açtığı savunulmaktadır. Hailat vd. (2008) Sosyal Bilgiler 7. Sınıf öğrencileri ile gerçekleştirdikleri bir çalışmada, öğretim sırasında sınıfta müzik çalınan öğrencilerin, müzik çalınmadan öğretim yapılan öğrencilere akademik olarak daha başarılı olduklarını bulmuşlardır. Yazarlar öğretim ve öğrenme süreçlerine müziğin dahil edilmesinin son derece yararlı olacağını savunmaktadırlar. Palmer ve Burroughs (2002) öğretimde şarkılardan yararlanmanın iki faydasına işaret etmektedir. Bunlardan birincisi şarkıların oluşturdukları döneme ait bilgiler içermesi nedeniyle özellikle tarihsel konularla ilgili sosyal bilgiler derslerinde bir kaynak olarak kullanılabilmesidir. Yazarlar tarafından işaret edilen ikinci yararı ise öğrencilerin hayal güçlerinin ve ilgilerinin uyarılmış

olmasıdır. Öğrencinin ilgisi uyandıktan sonra bir çok öğretim yöntemi başarıyla uygulanabilir. Yazarlar bu yönüyle şarkıların hem kendi başına bir öğretim stratejisi hem de geleneksel stratejilere bir yardımcı olarak kullanılabilceğini savunmaktadırlar. Harris (2004) de benzer bir şekilde şarkıların bir öğretim materyali olarak kullanılmasının öğrencilerin ilgilerini uyandırmakta son derece etkili olabileceğini vurgularken müziğin bütün öğrenci gruplarını kucakladığına dikkati çekmektedir. Ayrıca şarkıların çeşitli toplum kesimleri tarafından üretilmesinin de farklı yaklaşımları sosyal bilgiler sınıflarına getirmekte etkili olacağı yazar tarafından dile getirilmektedir. Sánchez (2007) sosyal bilgiler öğretiminde müzik kullanmanın etkili bir strateji olduğunu vurgularken, öğrencilerin daha yüksek seviyelerde düşünme ve sorgulama yapabilme becerileri açısından bir sıçrama tahtası olarak kullanılabilceğini belirtmektedir. Moore (2007) sosyal bilgiler dersinde şarkılardan yararlanmanın sadece öğrenci ilgi ve motivasyonunu yükseltmekle sınırlı olmadığını belirtmektedir. Ayrıca bilgi seviyesinin yükselmesine, geçmiş ile günümüz arasında bağlantılar kurulmasına, bir sosyal problemi farklı bakış açılarından inceleyebilmelerine ve kendi görüşlerini daha etkili bir biçimde ifade etmelerine de yardımcı olmaktadır. Moore (2007) ayrıca akademik çalışmaları öğrencilerin eğlenceli bulduğu aktivitelerle takviye etmenin akademik başarıyı da olumlu etkilediğini savunmaktadır. Ulusoy ve Gülüm (2008) sosyal bilgiler dersindeki göç konularının işleniş ile ilgili gerçekleştirdikleri deneysel bir çalışmada, öğretimde halk türkülerinden yararlanmanın öğrenci ilgisini artırmasının yanında öğrencilerin bu kavramı bütün yönleriyle daha iyi anlamalarına açıklamalarında da olumlu etkide bulunduğunu belirtmektedir. Yazarlar türkü kullanımının sadece göç konusu ile sınırlı kalmaması, diğer sosyal bilgiler konularında da kullanılmasını önermektedir. White ve McCormack (2006) sosyal bilgiler sınıflarında şarkılardan yararlanmanın öğrenci ilgisini dolayısıyla öğrenim seviyesini yükselten güçlü bir araç olduğunu belirtmektedir. Ayrıca öğrencilerin derslere aktif katılımı sağlanmakta, sınıf içerisinde görüşlerine ve seçimlerine değer verildiğini gören öğrenciler sosyal değişimin sadece liderlerden kaynaklanmadığını, birey olarak kendilerinin de etkili olabileceklerini gören aktif vatandaşlar olarak yetişmektedirler. Levy ve Byrd (2011) başkalarını kabul etme, ayrımcılığa karşı çıkış, ayrıcalıkları sorgulama ve şiddeti reddetme temaları içeren şarkıların özellikle sosyal adalet konularının işlenmesi sırasında çok faydalı olacağını vurgularken, müziğin aslında bütün yaş gruplarında ve bütün derslerde çok etkili olacağını da belirtmiştir.

YÖNTEM

Araştırmanın yöntemi ön test son test kontrol gruplu deneysel çalışma olarak belirlenmiştir. Türkü destekli sınıf içi etkinliklerin öğrencilerin sosyal bilgiler dersindeki akademik başarılarını etkileme durumunu belirlemek için bu yöntemin uygun olduğu görülmüştür.

Çalışma Grubu

Araştırma 2012-2013 Eğitim Öğretim Yılı Bahar döneminde Muğla İl Millî Eğitim Müdürlüğüne Bağlı bir merkez İlkokulunda 4. sınıflarla yapılmıştır. Araştırmaya toplam 67 öğrenci katılmıştır. Bu öğrencilerden 34'ü deney grubu 33'ü kontrol grubunu oluşturmaktadır. Çalışma grubu oluşturulurken deney grubundaki öğrencilerin internete kolay ulaşımı olan öğrenciler arasından rastgele yöntemle seçilmesine dikkat edilmiştir. Araştırma ilkökul 4. Sınıf Sosyal Bilgiler dersinin “Yaşadığımız Çevre” ünitesinde yapılmıştır. Araştırma sürecinde deney grubuyla dört hafta türkü destekli etkinliklerle öğretim çalışmaları yapılmıştır.

Türkü destekli etkinliklerle ders işleme sürecinde öğrencilerin aktif katılım sağlamaları için Türkü analizleri yapılmış ve ders kitaplarındaki içerikle Türkü arasında metinler arası bağlantı kurma çalışmaları yapılmıştır. Bu uygulamalar deney grubundaki öğrencilerin aktif katılımını sağlamıştır. Türkü etkinlikleri yapılırken işlenen konuya uygun seçilmiştir. Türkü metinleri slayt olarak yansıtılmış grupların koro halinde söylemeleri sağlanmıştır.

Veri Toplama Aracı

Araştırmada ilkökul 4. Sınıf Sosyal Bilgiler dersindeki “Yaşadığımız Çevre” ünitesi ile ilgili öğrencilerin başarı düzeylerini belirlemek için dört seçenekli çoktan seçmeli 20 maddeden oluşan başarı testi uygulanmıştır. Başarı testindeki maddeler İlkokul Sosyal Bilgiler Programındaki kazanımlar ve ilgili literatürler doğrultusunda hazırlanmıştır. Maddeler oluşturulduktan sonra alan uzmanları tarafından incelenmiştir. Ölçme aracının güvenilirliğini belirlemek için ilkökul 4. Sınıf 60 öğrenciye uygulanmıştır. Uygulama sonucunda yapılan madde analizinde ölçme aracındaki maddelerin ortalama güçlük düzeyinin 51 %, maddelerin ayırt edicilik düzeyinin .57 olduğu tespit edilmiştir. Başarı testinin Kr20 güvenirlik değerinin .78 olduğu bulunmuştur. Bu sonuçlara göre başarı

testinin iç tutarlılığının ve bu doğrultuda yapı geçerliliğinin yüksek olduğu görülmüştür.

Veri Analizi

Öğrencilerin sosyal bilgiler dersindeki akademik başarılarını belirlemek için kullanılmış olan başarı testindeki maddelere öğrencilerin doğru cevap verme durumu “1” puan, yanlış cevap ve cevap vermeme durumu “0” puanla değerlendirilmiştir. Bu durumda öğrencilerin başarı testinden alabilecekleri en yüksek puan “20” en düşük puan “0” dir. Öğrenci başarısının bağımsız değişkenlere göre karşılaştırılabilmesi için aritmetik ortalama ve standart sapma değerleri tespit edilmiş ve araştırmanın amacı doğrultusunda bağımsız t-Testi ve bağımlı t-Testi uygulanmıştır. Ölme aracıyla elde edilen verilerde anlamlı farklılık düzeyi $p < .05$ olarak kabul edilmiştir.

BULGULAR

Bu bölümde araştırmanın amacı doğrultusunda elde edile bulgulara yer verilmiştir.

1. Alt problem: Sosyal Bilgiler Dersinde “Yaşadığımız Çevre” ünitesi ilgili ön test sonuçlarına göre kontrol grubu ile deney grubu arasında anlamlı bir farklılık var mıdır? Sorusuna cevap aranmıştır. Elde edilen bulgular analiz edilerek Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1. Öğrencilerin Gruplara Göre Ön Test Bağımsız t-Testi Sonuçları

Grup	<i>N</i>	$\bar{X}$	<i>Ss</i>	<i>sd</i>	<i>t</i>	<i>p</i>
Kontrol	33	10.66	2.25	65	-.782	.437
Deney	34	10.11	3.37			

Tablo 1’de verilmiş olan veriler incelendiğinde ön-test sonuçlarına göre kontrol grubu ile deney grubunun Sosyal Bilgiler dersindeki “Yaşadığımız Çevre” ünitesindeki akademik başarıları arasında anlamlı bir farklılığın olmadığı belirlenmiştir [$t(65) = -.782, p > .05$]. Ön-test sonuçlarına göre kontrol grubunun başarı ortalaması ($\bar{X} = 10.66$), deney grubunun başarı ortalaması ($\bar{X} = 10.11$) olduğu bulunmuştur. Bu sonuçlara göre

öğrenciler yeni öğrenecek oldukları ünite ve konularına yaklaşık olarak 50 % düzeyinde ön bilgiye sahip oldukları görülmüştür.

2. Alt problem: Sosyal Bilgiler Dersinde “Yaşadığımız Çevre” ünitesinde kontrol grubunun ön test ile son test sonuçları arasında anlamlı bir farklılık var mıdır? Sorusuna cevap aranmıştır. Elde edilen veriler Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2. Test Sonuçlarına Göre Kontrol Grubunun Bağımlı t-Testi Sonuçları

Test	<i>N</i>	$\bar{X}$	<i>Ss</i>	<i>sd</i>	<i>t</i>	<i>p</i>
Ön-Test	33	10.66	2.25	32	-13.237	.000
Son-Test	33	15.63	2.75			

Araştırma sürecinde kontrol grubundaki öğrencilerin akademik başarılarındaki durumları ile ilgili analiz sonuçları Tablo 2’de verilmiştir. Bu sonuçlara göre kontrol grubunun ön-test ile son-test sonuçları arasında anlamlı farklılık elde edilmiştir [$t(32) = -13.237, p < .05$]. Kontrol grubunun ön-test ve son-test ortalamaları incelendiğinde son-testte öğrencilerin akademik başarılarında ön-testte göre 50 % düzeyinde artış olduğu gözlemlenmiştir.

3. Alt problem: Sosyal Bilgiler Dersinde deney grubunun ön test ile son test sonuçları arasında anlamlı bir farklılık var mıdır? Sorusuna cevap aranmıştır. Elde edilen bulgular analiz edildikten sonra Tablo 3’de verilmiştir.

Tablo 3. Test Sonuçlarına Göre Deney Grubunun Bağımlı t-Testi Sonuçları

Test	<i>N</i>	$\bar{X}$	<i>Ss</i>	<i>sd</i>	<i>t</i>	<i>p</i>
Ön-Test	34	10.11	3.37	33	-16.989	.000
Son-Test	34	17.44	2.15			

Tablo 3’deki veriler incelendiğinde deney grubunun ön-test ve son-test sonuçları arasında anlamlı farklılık bulunmuştur [$t(33) = -16.989, p < .05$]. Bu sonuçlara göre Türkü destekli etkinliklerle ders işlenen deney grubundaki öğrencilerin “Yaşadığımız Çevre” ünitesindeki akademik başarıları ön-test sonuçlarına göre son-testte yaklaşık 70 % artmıştır.

4. Alt problem: Sosyal Bilgiler Dersinde “Yaşadığımız Çevre” ünitesiyle ilgili son test sonuçlarına göre kontrol grubu ile deney grubu arasında anlamlı bir farklılık var mıdır? Sorusuna cevap aranmıştır. Elde edilen veriler Tablo 4’de verilmiştir.

Tablo 4. Öğrencilerin Gruplara Göre Son Test Bağımsız t-Testi Sonuçları

Grup	<i>N</i>	$\bar{X}$	<i>Ss</i>	<i>sd</i>	<i>t</i>	<i>p</i>
Kontrol	33	15.63	2.75	65	3.339	.001
Deney	34	17.44	2.15			

Son-test sonuçlarına göre kontrol ve deney gruplarının akademik başarı durumları Tablo 4’de verilmiştir. Tablo 4’de verilen bilgilere göre deney ve kontrol gruplarının akademik başarıları arasında anlamlı farklılık tespit edilmiştir [$t(65) = -3.339, p < .05$]. Elde edilen anlamlı farklılık deney grubunun lehine gerçekleşmiştir. Son test sonuçlarına göre deney grubunun akademik başarı ortalaması ($\bar{X} = 17.44$), kontrol grubunu akademik başarı ortalamasından ($\bar{X} = 15.63$) daha yüksek olarak bulunmuştur. Bu sonuca göre öğrencilerin Sosyal Bilgiler dersinde akademik başarılarını arttırmada türkü destekli sınıf içi etkinliklerin etkili olduğu görülmüştür.

TARTIŞMA VE SONUÇ

Türkülerin eğitim ve öğretimde kullanılmasının yararlı olacağı kanısı doğrultusunda bu araştırma yapılmıştır. Türküler elbette ki eğitim materyali olarak üretilmemiştir, ancak her türkü içinde bulunduğu dönemle ilgili bilgi içermekte, bir görüş yansıtmakta ve dikkatlice bir çalışmayla döneminin yeniden inşa edilmesine fırsat vermektedir. Bu nedenle sadece sosyal bilgiler dersinde değil ilkökul programındaki diğer derslerde de türkülerden yararlanmak mümkündür.

İlkokul 4. sınıf sosyal bilgiler dersinde “Yaşadığımız Çevre” ünitesinde, ünitenin içerdiği konular doğrultusunda türkülerden yararlanılmış ve bu türkülerle sınıf içi etkinlikler düzenlenmiştir. Bu çalışmada “Yaşadığımız Çevre” ünitesinin seçilmesinin temel nedeni insanlar yaşadıkları yerlere özgü türküler yakmışlardır. Türkü destekli etkinliklerin bu konu için çok uygun olacağı düşüncesiyle bu ünite seçilmiştir. Bu çalışmada türkü destekli etkinliklerle uygulama yapılan deney grubunun kontrol grubundan daha başarılı olduğu tespit edilmiştir. Bu durum her konu ya da diğer alanlar için geçerli bir durum değildir. Elde edilen sonuçlar yalnızca seçilen ünite ve deney grubuyla sınırlıdır. Bu nedenle öncelikle türkü destekli dersin yapılabilmesi için konunun uygunluğuna bakılması gerekir. İşlenecek konunun ve ünitenin türkü destekli etkinliklerle ders çalışmaya uygun olması durumunda türkünün akademik başarıyı arttırmada etkili olduğu görülmüştür. Yapılan uluslararası çalışmalarda öğrencilerin akademik başarılarına şarkının etkisinin incelenmiş öğrencilerin akademik

başarılarında artış olduğu tespit edilmiştir (Cooper, 1998; Humphries, Bidner ve Edwards, 2011; Michener Reed ve Fishoff, 2012; Hnes,2010; Braynt, Marian, Kymberiey ve Vega, 2003).

Türkülerin oluşturuldukları döneme ait bilgiler içermesi nedeniyle özellikle tarih ve coğrafya konularıyla ilgili sosyal bilgiler derslerinde bir kaynak olarak kullanılabilir. Türküler öğrencilerin hayal güçlerini ve ilgilerini aktif tutabilir. Türküler sayesinde öğrencinin ilgisi uyandıktan sonra birçok öğretim yöntemi başarıyla uygulanabilir. Bu nedenle türküler bir öğretim stratejisi ya da stratejilere yardımcı bir etkinlik olarak kullanılabilir. Harris (2004) de benzer bir şekilde şarkıların bir öğretim materyali olarak kullanılmasının öğrencilerin ilgilerini uyandırmakta son derece etkili olabileceğini vurgularken müziğin bütün öğrenci gruplarını kucakladığına dikkati çekmektedir.

Türkülerin çeşitli toplum kesimleri tarafından üretilmesinin sosyal bilgiler dersinde farklı bakış açılarının kazandırılmasının ve sosyal bilgiler konularının öğretiminde farklı yaklaşımların kullanılmasına etkili olacağı düşünülebilir. Sosyal bilgiler dersinde sınıf içi katılımın aktif olarak sağlanabilmesi için öğrencilerin ilgi duyacağı etkinliklerin kullanılması gerekmektedir. Müzik (Türkü) herkesin ilgisini çeken birlikte hareket etme imkanı veren bir etki alanına sahiptir. Sánchez (2007), Moore (2007), White ve McCormack (2006) yapmış oldukları araştırmalarda müzik destekli yapılan sınıf içi etkinliklerin öğrencilerin sosyal bilgiler derslerinde, öğrencilerin daha yüksek düzeyde düşünme ve sorgulama yapabilmelerini sağladığı belirlenmiştir. Ayrıca öğrenciler müzik destekli etkinliklerle işlenen derslerin eğlenceli olduğunu belirtmişlerdir. Yapılan bu araştırmalarda müziğin, öğrencilerin sosyal bilgiler derslerindeki akademik başarılarının yanında bir sosyal problemi farklı bakış açılarından inceleyebilmelerine ve kendi görüşlerini daha etkili bir biçimde ifade etmelerine de yardımcı olduğu gözlemlenmiştir.

Sonuç olarak türküler yaşadığımız çevrede üretilen, yaşantılarımızın ve kültürümüzün müzik eşliğinde anlatıldığı değerlerimizdir. Türküler, türkü dinleyen insanlarda farklı ufuklar açan, insanların hayal dünyalarını genişleten, türkülerde anlatılan olaylardan insanların kendilerine bir pay çıkarmasını sağlayan bir kültür unsurudur. Bu nedenle türkü destekli sınıf içi etkinlikler ile eğitim ve öğretim ortamında türkülerin kullanılması öğrencilerin derse aktif katılımını ve sosyal bilgiler dersinde akademik başarılarını arttırmıştır.

KAYNAKÇA

- Braynt, J., Marian, S., Kymberley, J., & Vega, J. (2003). *Increasing math achievement through use of music*. (Ed 478 919). 19 Mart 2013'te alındığı yer <http://www.eric.ed.gov/PDFS/ED478919.pdf>
- Cooper, B. L. (1998). Teaching with popular music resources: A bibliography of interdisciplinary instructional approaches. *Popular Music & Society*, 22(2), 85-115.
- Eady, I. L. ve Wilson, J. D. (2007). Restructuring music's role in the middle school curriculum. *College Student Journal*, 41(1), 239-241.
- Hailat, S., Khasawneh, S., Shargawi, S., Jawarneh, M. ve Alshudaifat, S. (2008). Human resource education: Does listening to music during instruction affect Jordanian secondary students' academic achievement? *International Journal of Applied Educational Studies*, 2(1), 1-12.
- Hallam, S., ve Price, J. (1998). Can the use of background music improve the behavior and academic performance of children with emotional and behavioral difficulties? *British Journal of Special Education*, 25(2), 88-91.
- Harris, R. B. (2004). Middle Schoolers and the blues. *Social Studies*, 95(5), 197-200.
- Hines, S. J. (2010). Name that word: using song lyrics to improve the decoding skills of adolescents with learning disabilities. *Teaching exceptional students*, 43(1), 16-21.
- Humphries, C.A., Bidner, S., ve Edwards, C. (2011). Integrated Learning with Physical Education and Music. *The Clearing House*, 84(5), 174-179.
- Levy, D. L. ve Byrd, D. C. (2011). Why can't we be friends? Using music to teach social justice. *Journal of the Scholarship of Teaching and Learning*, 11(2), 64-75.
- Michener, D., Reed, H. ve Fishoff J. (2012). Surprising insights: literacy and music. *Alifornia Reader*, 45(3), 25-32.
- Moore, J. R. (2007). Popular music helps students focus on important social issues. *Middle School Journal*, 38(4), 21-29.

Palmer, J. ve Burroughs, S. (2002). Integrating children's literature and song into the social studies. *The Social Studies*, 93(2), 73-78.

Rideout, V. J., Foehr, U. G. ve Roberts D. F. (2010). *Generation M² media in the lives of 8- to 18-year olds*. California: Kaiser Family Foundation

Sánchez, R. M. (2007). Music and Poetry as social justice texts in the secondary classroom. *Theory and Research in Social Education*, 35(4), 646-666.

Ulusoy, K. ve Gülüm, K. (2008). Sosyal bilgiler dersinde göç konusunun işlenişinde halk türkülerinin kullanılması (örnek bir çalışma). *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 7(26), 112-127.

Waller, L. ve Edgington, W. D. (2001). Using songs to help teach the civil war. *The Social Studies* 92(4), 147-150.

White, C. ve McCormack, S. (2006). The message in the music: popular culture and teaching in social studies. *Social Studies*, 97(3), 122-127.